

1. számú melléklet:

Versenyjogi szabályok és
kockázatok

1. A SZÖVETSÉG TEVÉKENYSÉGÉT ÉRINTŐ VERSENYJOGI KOCKÁZATOK, ALAPSZABÁLYOK

1.1. A Szövetség tevékenységét érintő versenyjogi kockázatok

A Szövetség célja a hazai lízing és finanszírozási piac fejlődésének, illetve a tisztességes piaci környezet fenntartásának elősegítése, a szervezet tagjainak érdekképviselése. A Szövetség érdekképviselési, szakmai koordinációs és véleménynyilvánítási fórumaként szolgál tagjai számára. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a Szövetség a céljainak elérése érdekében csak úgy fejtse ki tevékenységét, hogy az ne ütközzön a versenyjogi szabályokba. A jelen melléklet azokra a területekre hívja fel a figyelmet, amelyekben különösen nagy a versenyjogi jogsértés elkövetésének kockázata.

A Verseny törvény és az EUMSZ kétféle, a Szövetség és tagjai szempontjából releváns versenyjogi tilalmat fogalmaz meg:

- az erőfölénnyel való visszaélés tilalmát és az
- versenykorlátozó megállapodások tilalmát.

A Szövetség szempontjából az **erőfölénnyel való visszaélés** lehetősége csak nagyon szűk körben, elsősorban a Szövetséghez való csatlakozás szabályozása kapcsán merülhet fel. A Szövetségbe való belépés szempontjából a Szövetség erőfölényes helyzetű piaci szereplőnek minősülhet. A Szövetség e helyzetében semmilyen módon nem élhet vissza erőfölényes helyzetével, ami azt jelenti, hogy a szövetségi tagfelvételi szabályokat úgy kell megállapítani, hogy azok objektívek és arányosak legyenek és semmilyen módon ne legyenek diszkriminatívak. Ha a Szövetség valamely, a Szövetségbe jelentkező tag tagfelvételi kérelmét elutasítja, akkor az elutasítás alapja nem lehet szubjektív szempont.

A Szövetség tevékenysége során különösen figyelmet kell fordítani arra, hogy a saját tevékenysége és a tagjainak a szövetségi munka során kifejtett magatartása ne ütközzön **a versenykorlátozó megállapodások tilalmába**. A versenyjog tiltja az olyan megállapodásokat, összehangolt magatartásokat és vállalkozások társulásának olyan döntéseit, amelyek a verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozzák, vagy ilyen hatást fejthetnek vagy fejtenek ki („**versenykorlátozó megállapodások**”).

A versenykorlátozó megállapodások tilalmának megsértése szövetségi keretek között kétféleképpen merülhet fel:

- egyrészt tilos olyan szövetségi döntést hozni (kötelező vagy ajánlott döntés, szabályzat, ajánlás formájában), amely a tagok magatartását versenykorlátozó módon összehangolja („**szövetségi döntés**”),
- másrészt a tagok egymás között sem köthetnek versenykorlátozó megállapodást („**tagok megállapodása**”) a szövetségi kereteket felhasználva (pl. a szövetségi ülésen).

A verseny korlátozására akár szövetségi döntésként, akár a tagok közvetlen megállapodásaként kerül sor, a Szövetség mindkét esetben felelős lehet a jogsértésért.

Példa: jogsértő szövetségi döntés

A piacon új termék jelenik meg, amely gyorsan sikeressé válik a fogyasztók körében. A szövetség tagjai a szövetségi ülésen beszélgetést kezdeményeznek az új termék szerződéses konstrukciójáról. Ezt követően a szövetség ajánlást tesz közzé azzal kapcsolatban, hogy az új terméket milyen szerződéses feltételekkel érdemes értékesíteni a piacon.

A szövetség az ajánlás közzétételével jogsértő szövetségi döntést hoz, amely a tagok piaci magatartásának összehangolására irányul.

Példa: tagok versenykorlátozó megállapodása

A piacon új termék jelenik meg. A Szövetség tagjai a szövetségi ülésen beszélgetést kezdeményeznek az új termék szerződéses konstrukciójáról és megállapodnak abban, hogy nem kínálnak ilyen terméket a piacon.

A szövetségnek valamennyi, a megbeszélésen jelenlévő tagja ezzel jogsértést követ el (kivéve azok a tagok, akik kifejezetten elhatárolódtak az elhagyottaktól és elhagyták a megbeszélést). Nemcsak a szövetségi tagok lesznek felelősek a jogsértésért, hanem valószínűleg a szövetség is, mert a jogsértő megbeszélés a szövetségi ülés keretein belül történt, és így a szövetség a jogsértés szervezőjének minősülhet.

1.2. A szövetségi döntés és versenykorlátozó megállapodás formái

Mit jelent a szövetségi döntés?

Versenyjogi szempontból szövetségi döntésnek minősülnek a formális egyesületi döntések (pl. közgyűlési, elnökségi döntések, szabályzatok rendelkezései) és a tagok magatartásának összehangolására irányuló nem formális döntések (pl. ajánlások) is.

A jogsértés megállapíthatósága szempontjából lényegtelen, hogy a döntés be nem tartásának vannak-e szankciói (pl. etikai eljárás keretében megállapított szankciók) és az is, hogy a döntés meghozatalára milyen körülmények miatt került sor (például piaci anomália vagy a tagok piaci helyzetének javítása indokolta a döntés meghozatalát).

Példa: piactisztítási célú jogsértő szövetségi döntés

A szövetség észleli, hogy az egyik szövetségi tag olyan piaci terméket vezet be, amelynek szerződéses kondíciói nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak.

A szövetség a tagok számára ajánlást tesz közzé arra nézve, hogy az adott termék értékesítése során milyen szerződéses kondíciókat javasolt alkalmazni (pl. futamidő hossza, önrész nagysága stb.). A szövetség kéri a tagoktól az ajánlott szerződéses feltételek alkalmazását.

A szövetség jogsértő döntést hoz, mert tagjainak magatartását versenykorlátozó módon összehangolja az ajánlás kiadásával. A jogsértés megállapíthatóságát nem befolyásolja az, hogy a jogszabályba ütköző piaci magatartás elkerülése céljából született az egyébként nem kötelező jellegű ajánlás.

Mit jelent a versenykorlátozó megállapodás?

A versenyjogi szabályok megsértésére szövetségi keretek között úgy is létrejöhet, hogy a szövetségi tagok versenykorlátozó megállapodást kötnek egymással. A megállapodás fogalma igen szélesen értelmezendő: a tagok közti formális vagy informális, írásbeli vagy szóbeli megállapodásokat is magában foglalja. Minden olyan magatartás a megállapodás fogalmába tartozik, amellyel a felek között akarategység jön létre, azaz egyetértenek valamilyen piaci magatartás követésében. Még ha nem is jön létre kifejezett megállapodás a tagok között, egy adott viselkedés akkor is minősülhet tiltott „összehangolt magatartásnak”. Erről akkor beszélünk, ha a vállalkozások tudatosan együttműködnek annak érdekében, hogy a verseny kényszerítő nyomásától megszabaduljanak, vagy azt enyhítsék. Ehhez elég például az is, hogy a cégek felfedjék egymás előtt a jövőbeli piaci magatartásukat. A Program a továbbiakban az egyszerűség kedvéért a kifejezett megállapodásokat és összehangolt magatartásokat is együtt versenykorlátozó megállapodásként hivatkozta.

Ki követhet el jogsértést szövetségi ülésen?

Versenyjogsértést nemcsak a Szövetség vagy a tagjai hivatalos képviselőjére jogosult személyek követhetnek el. Mindenki, aki a szövetségi ülésen a Szövetség vagy valamely tag nevében eljár, a Szövetség, illetve az adott tag képviselőjének tekintendő versenyjogi szempontból. Erre tekintettel e személyek szövetségi ülésen tanúsított magatartását a Szövetség vagy szövetségi tag magatartásának kell betudni.

Példa: tiltott összehangolt magatartás

A szövetségi ülésen a tagok a piaci tendenciák bemutatását követően megbeszélik egymással azt, hogy szerintük az utóbbi időben jelentősen megnöttek a beszerzési költségek.

Az egyik tag közli a többiekkel, hogy a költségnövekedés miatt általános áremelést tartana szükségesnek a piacon, és elmondja, hogy ő maga két héten belül öt százalékos általános áremelést hajt végre. A szövetségi ülésen a tagok nem kommentálják a bejelentést, azonban az ülést követő rövid időn belül megemelik saját áraikat.

A szövetségi ülésen a tagok nem állapodtak meg kifejezetten az áremelésben, azonban az ülésen elhangzott információk alapján ténylegesen összehangolják magatartásukat az áremelések végrehajtásával. Ez a versenytársak magatartásának tiltott koordinációját jelenti, így jogsértő.

Csak a tényleges versenykorlátozó hatással járó megállapodások jogsértőek?

A jogsértő szövetségi döntéseknek és versenykorlátozó megállapodásoknak több formája létezik. Vannak olyan megállapodások, amik automatikusan jogsértők („**kőkemény versenykorlátozások**”) függetlenül attól, hogy tényleges versenykorlátozó hatással jártak-e. Ezek a magatartások a bekövetkező eredménytől függetlenül tiltottak. Ilyen például az árrögzítés, a piacfelosztás, a szövetségi tagokra vonatkozó jövőbeli stratégiai információk megosztása más szövetségi tagokkal, a közbeszerzési eljárásban összejátszás, a kibocsátás vagy eladások korlátozása.

Más magatartások esetén a versenyhatóságok csak akkor állapítják meg a jogsértést, ha az adott megállapodások ténylegesen korlátozták a versenyt vagy erre alkalmasak lehettek.

Példa: kőkemény versenykorlátozás

A szövetség minimálár-ajánlást ad ki egyes termékek és szolgáltatások árára vonatkozóan.

Ez az árrögzítő jellegű szövetségi döntés akkor is jogsértő, ha az ajánlás betartása nem kötelező és a tagok a gyakorlatukban nem az ajánlásnak megfelelően állapították meg az árakat.

Példa: versenykorlátozó hatású megállapodás

A szövetség megtiltja tagjainak, hogy összehasonlító reklámot tegyenek közzé. A szövetség tagjai nem tartják be az ajánlást. Ez esetben a versenyhatóság a jogsértés megállapításánál figyelembe veszi, hogy a szövetségi döntésnek nem volt tényleges versenykorlátozó hatása és jogsértést csak akkor állapít meg, ha az ajánlás tényleges hatás hiányában legalább alkalmas lehetett a verseny korlátozására. (A potenciális versenykorlátozó hatás reklámtilalom esetén rendszerint megállapításra kerül.)

A fentiekre tekintettel a következő hüvelykujjszabályokra különösen oda kell figyelni a szövetségi munka során:

Tegye!

- ✓ Minden szövetségi ülés előtt időben körbe kell küldeni a napirendet, ellenőrizni kell, hogy versenyjogilag aggályos kérdések szerepelnek-e a napirendi pontok között.
- ✓ Az üléseken a napirendet szigorúan tartani kell, ügyelni kell arra, hogy a megbeszélés ne kanyarodjon el versenyjogilag aggályos témák irányába (pl. tagok piaci helyzetének megbeszélése).
- ✓ A szövetségi ülések során folyamatosan ügyelni kell arra, hogy ne kerüljenek szóba versenyjogilag aggályos témák. Ha ilyenre sor kerül, az ülés vezetőjének vagy bármely szövetségi tagnak kérnie kell az adott téma befejezését és ennek hiányában az ülés berekesztését. Ha erre nem kerül sor, a téma megbeszéléseivel egyet nem értő tagoknak nyilvánosan el kell határolódniuk el az elhangzottaktól, kérniük kell ennek jegyzőkönyvben való rögzítését és el kell hagyniuk a megbeszélést.
- ✓ A szövetségi ülésen készült jegyzőkönyvek tartalmát minden esetben ellenőrizni kell versenyjogi szempontból még a tagoknak történő kiküldés előtt és törölni kell a félreérthető, versenyjogilag aggályos megfogalmazásokat.

Ne tegye!

- ✗ A Szövetség ne vessen fel olyan témákat és ne hozzon olyan döntéseket, ajánlásokat, amellyel a tagok piaci magatartását jogellenesen összehangolja.

1.3. A versenyjogi jogsértés következményei

A versenyjogi jogsértések elkövetésének súlyos reputációs és anyagi következményei lehetnek.

Ha a Szövetség hoz jogsértő döntést, akkor:

- a versenyhatóság a Szövetséggel szemben megállapítja a jogsértés elkövetését és megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását;

- a versenyhatóság bírságot szab ki a Szövetséggel szemben, amely összege legfeljebb a Szövetség tagjainak előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet;
- azok az eljárás alá vont szövetségi tagok, akik a jogsértő döntés meghozatalában részt vettek, a Szövetségre kiszabott bírság megfizetéséért egyetemleges, mögöttes felelősséggel tartoznak. Ez azt jelenti, hogy ha a Szövetség a rá kiszabott bírságot önként nem fizeti meg és vele szemben a végrehajtás sem vezet eredményre, akkor a jogsértő döntés meghozatalában résztvevő tagok kötelesek helyette a bírságot megfizetni;
- a Szövetség a jogsértéssel okozott kár megtérítésére kötelezhető.

Ha a Szövetség tagjai kötnek versenykorlátozó megállapodást szövetségi keretek között, akkor:

- a versenyhatóság mind a Szövetséggel, mind pedig a versenykorlátozó megállapodást megkötő vállalkozásokkal szemben megállapíthatja a jogsértés elkövetését és megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását;
- a versenyhatóság bírságot szab ki a Szövetséggel és a jogsértésben résztvevő tagokkal szemben is, amely mértéke a szövetségi tagok esetén a szövetségi tag vállalkozáscsoportjának határozathozatalt megelőző évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, a Szövetség esetén pedig a Szövetség tagjainak előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka;
- jogsértés megállapítása és bírság kiszabása esetén a szövetségi tagok a jogerős határozat meghozatalától számított három évig nem lehetnek ajánlattevők, részvételre jelentkezők, alvállalkozók, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában közbeszerzési eljárásban;
- a Szövetség és a tagok is a jogsértéssel okozott kár megfizetésére kötelezhetőek.

A már elkövetett jogsértés esetén a versenyfelügyeleti eljárásban rendszerint többféle lehetőség is van a bírság jelentős mértékű csökkentésére az esetben, ha az eljárás alá vont együttműködik a versenyhatósággal. A szövetségek azonban e bírságelengedési/csökkentési lehetőségek többségéből (engedékenységi kérelem benyújtása, egyezségi eljárásban való részvétel) ki vannak zárva. Erre tekintettel a szövetségi működés során kiemelt szerepe van a megelőzésnek.

Mit kell tennem, ha észlelem, hogy a Szövetség vagy annak tagjai jogsértést követtek el?

Jogsértés gyanúja vagy észlelése esetén a 3. sz. mellékletben foglalt versenyjogi megfelelési szabályzat rendelkezéseinek megfelelően haladéktalanul forduljon a Szövetség Főtitkárához.

2. JELLEMZŐ VERSENYKORLÁTOZÁS-TÍPUSOK

Az alábbiakban a Program azokat a főbb jogsértés-formákat ismerteti, amelyek a szövetségi tevékenységek keretében tipikusan előfordulhatnak. Fontos, hogy az alábbi témákban se a Szövetség ne hozzon a tagok magatartásának koordinálására irányuló döntést, se a tagok ne állapodjanak egymással.

Az összegzés csak a szövetségi munka során előforduló leggyakoribb jogsértés-típusokat összegzi, de értelemszerűen nem terjed ki az összes versenyjogilag aggályos magatartás ismertetésére. Ha szövetségi tevékenysége során bizonytalan valamely magatartás versenyjogi megfelelésével kapcsolatban, forduljon a Szövetség Főtitkárához.

Áregyeztetés

A versenytársak nem egyeztethetik egymás között sem az általuk kínált termékek és szolgáltatások értékesítési árait, sem pedig egyéb olyan tényezőket, amelyek az árra hatással lehetnek (pl. az akciókat, engedményeket, jutalékokat). Az áregyeztetésbe tehát nemcsak a termékek és szolgáltatások árának közös meghatározása tartozik bele, hanem minden olyan megállapodás, amely befolyásolja a termék vagy szolgáltatás árképzését, beleértve az áremeléssel kapcsolatos megbeszéléseket is.

Ne tegye!

- × Ne beszélje meg más szövetségi taggal azt, hogy milyen áron kínálja a termékeit, szolgáltatásait.
- × Ne állapodjon meg abban, hogy saját költség, referenciaár vagy minimálár, vagy a versenytársakéhoz hasonló ár alatt nem kínálja a terméket.
- × Ne egyezzen meg más szövetségi taggal abban, hogy ki mikor és milyen szinten emel árakat vagy abban, hogy egymást követik az áremelésben.
- × Ne egyeztessen semmilyen, az árat befolyásoló tényezőről, pl. ne egyeztesse más szövetségi taggal az Ön által adott árengedmény mértékét, egyéb kedvezményeket és fizetési feltételeket stb.
- × Ne jelentse be a szövetségi ülésen áremelési szándékát.
- × A Szövetség ne hozzon a szövetségi tagok árainak befolyásolására irányuló döntést semmilyen fenti módon.

Példa: tiltott árrögzítés

A szövetség javasolja a tagok számára, hogy az általuk alkalmazott szerződéskötési díj meghatározott értékhatárok között mozogjon.

Az árak koordinációjára irányuló ajánlás tiltott és jogsértő akkor is, ha nem az árak kifejezett meghatározására irányul, hanem az árat befolyásoló tényezőt érinti.

Példa: egyéb üzleti feltételek egyeztetése

A szövetség tagjai megállapodnak abban, hogy egy adott terméket milyen önrésszel kínálnak a piacon. Ez a megállapodás egyéb üzleti feltételek egyeztetésének minősül és tilos.

Egyéb üzleti feltételek egyeztetése

A versenytársak között tilos bármely, az áron kívüli egyéb üzleti feltétel összehangolása is. A tilalom köre igen széles, semmilyen, az üzleti tranzakciókhoz kapcsolódó feltételt nem lehet egyeztetni más szövetségi tagokkal. A versenyjogi gyakorlatból merítve nem lehet például egyeztetni a fizetési feltételeket (pl. fizetési határidők rögzítése), a jótállási vagy szavatossági feltételeket; általános szerződési feltételeket stb..

Piacfelosztás

Súlyos versenyjogi jogsértésnek minősül, ha a versenytársak felosztják egymás között a piacaikat úgy, hogy megállapodnak abban, hogy ki melyik ügyfélnek vagy milyen földrajzi területen értékesít, vagy ki milyen termékeket és szolgáltatásokat kínál a piacon. Piacfelosztásnak minősül az is, ha egy adott piacon tevékenykedő és a piacra belépni szándékozó piaci szereplők megállapodnak abban, hogy a belépni szándékozó versenytárs mégsem lép be az adott piacra.

Példa: piacfelosztás

A szövetségi megbeszélés során felvetődik, hogy az egyik szövetségi tag új eszköszegmensben kíván lízing terméket bevezetni. A szegmensben jelenlévő versenytársak tiltakoznak ez ellen és kérik, hogy a szövetségi tag ne lépjen be erre a piacra.

A magatartás két szempontból is jogsértő: egyrészt a piaci szereplők nem oszthatják meg egymással jövőbeli piaci terveiket; másrészt piacfelosztásnak minősül annak megbeszélése, hogy ki milyen vevőknek értékesít.

Ne tegye!

- × Ne állapodjon meg más szövetségi taggal abban, hogy ki melyik földrajzi területen értékesít.
- × Ne beszélje meg másik szövetségi taggal azt, hogy egy adott terméket milyen vevőknek értékesítenek (pl. egy adott lízingkonstrukciót mely szegmensben kínál).
- × Ne állapodjon meg abban, hogy ki mely terméket vagy szolgáltatást értékesíti (pl. az adott szövetségi tag nem lép be valamely lízingszegmensbe).
- × Ne figyelmeztessen másik szövetségi tagot arra, hogy tartsa távol magát az Ön hagyományos vevőitől.
- × Ne folytasson a szövetségi tagokkal megbeszélést arról, hogy a piacot hogyan kellene megvédeni a potenciális új belépőktől vagy új piaci szereplőktől.
- × A Szövetség ne szervezzen olyan megbeszélést és ne fogadjon el semmilyen olyan döntést, amely a tagok közti piacok felosztására irányulna.

Kibocsátáskorlátozás, saját tevékenység korlátozása

A versenyjog tiltja az olyan megállapodások megkötését, amivel a versenytársak azt vállalják, hogy bizonyos termékeik értékesítését vagy befektetési tevékenységüket korlátozzák.

Ne tegye!

- × Ne állapodjon meg versenytársával abban, hogy ki milyen vagy mennyi terméket vezet be a piacra vagy értékesít.

Példa: kibocsátáskorlátozás

Egy szövetség azt javasolja a tagjai számára, hogy egy meghatározott pénzügyi konstrukciót ne értékesítsenek termékként az adott piacon, mert ez sértheti a fogyasztók érdekeit. A szövetség tagjai elfogadják az ajánlást.

Ez a magatartás jogsértő, mert a szövetségi tagok egymással koordinálva, a szövetség döntése alapján tartózkodnak egy termék forgalmazásától.

Példa: bojkott

A szövetségi ülésen a tagok problémaként említik, hogy vannak olyan vevők, akik rendszeresen nem fizetnek vagy jelentős késedelemmel fizetnek. A tagok felkérlik a szövetséget, hogy készítsen egy olyan feketelistát, amelyen a rendszeresen nem fizető vevők szerepelnek. A listát a szövetség frissíti. A tagok a listán szereplő tagokat nem szolgálják ki. A vevők közös bojkottja – abban az esetben is, ha a vállalkozások saját érdekeinek védelme érdekében születik – tiltott megállapodásnak minősül.

Közös diszkrimináció, bojkott

A szövetségi tagok nem állapodhatnak meg abban, hogy meghatározott vevőket vagy beszállítókat a többiektől eltérően kezelnek; például nem szolgálnak ki, vagy magasabb áron szolgálnak ki.

Ehhez hasonló magatartás az is, amikor a Szövetség keretein belül megállapodás születik arról, hogy a Szövetség tagjai valamilyen terméket csak bizonyos feltétellel adnak el másnak vagy csak bizonyos feltétellel vesznek igénybe harmadik féltől és a feltételek nem-teljesülése esetén nem szerződnek. Ilyen közös fellépés eltérő szerződéses kondíciókat eredményez a piacon, mint a normál versenyfeltételek mellett kialakuló kínálat, így nem jogszerű.

Ha az állam vagy valamely piaci szereplő megkeresést intéz a Szövetséghez annak érdekében, hogy felmérje, a tagok milyen

feltételekkel nyújtanának vagy vennének igénybe egy adott szolgáltatást, akkor a Szövetség – a tagok közti egyeztetés elkerülése érdekében – a tagok véleményét egyénileg kéri be és a vélemények összegzését továbbítja a megkereső félnek.

Ne tegye!

Példa: beszállítókkal szembeni közös fellépés

A szövetség meghívja egy szövetségi ülésre a szövetségi tagoknak refinanszírozást nyújtó piaci szereplőt annak érdekében, hogy az ismertesse a legújabb refinanszírozási lehetőségeket. Az ülésen a vállalkozás ismerteti az igénybe vehető termékkonstrukciókat, válaszol a szövetségi tagok termékkonstrukcióval kapcsolatos kérdéseire. A beszélgetés során a finanszírozó megkéri a tagokat arra, hogy bizonyos szerződéses feltételekkel kapcsolatban mondják el, hogy előnyösnek tartják-e azokat, nyilatkozzanak arról, hogy milyen feltételekkel vennék igénybe a szolgáltatást. Ezt követően:

A) a tagok megbeszélnek egymással, hogy mik lennének az általuk elfogadható szerződéses feltételek. Mivel az ülést követően a refinanszírozó cég nem veszi figyelembe a tagok véleményét, ezért a tagok úgy döntenek, hogy senki nem szerződik a refinanszírozást nyújtó céggel. A szövetségi tagok koordinált fellépése a refinanszírozó szervezettel szemben jogellenes. Ez vonatkozik a kívánt szerződéses feltételek közös egyeztetésére és termék megvásárlásának bojkottjára is.

B) a Szövetség felkéri a tagokat, hogy egyénileg jelezzék felé, hogy milyen szerződéses feltételeket tartanak elfogadhatónak és a véleményeket a szövetség továbbítja a refinanszírozó cég felé anélkül, hogy a tagok számára később azonosíthatóvá válna, hogy mely tag pontosan milyen feltételeket javasolt. Ez a megoldás jogszerű, mert nem teszi lehetővé a szövetségi tagok közti koordinációt.

- × Ne állapodjon meg más szövetségi taggal abban, hogy egy adott vevőnek nem értékesítenek akkor sem, ha erre jogos indok mutatkozik (például rendszeresen nem fizető vevőről van szó).
- × Ne készítse „feketelistát” versenytársaival a nem preferált vevőkről vagy szállítókról.
- × Ne állapodjon meg arról más szövetségi tagokkal, hogy harmadik felekkel szemben – akár a szövetség tagjainak beszállítói, akár vevői - koordináltan lépnek fel.

Bizalmas üzleti információ cseréje

A versenytársakról és a piacról való információszerzés fontos versenyesszköz: lehetővé teszi, hogy a szövetségi tagok jobban felismerjék, miben javíthatják a saját teljesítményüket és ezáltal hogyan válhatnak erősebb versenytársá. Ennek érdekében működik a Szövetség keretében megvalósított információcsere is.

Ugyanakkor a nem kontrollált információcsere könnyen vezethet versenyjogsértéshez. Az információszerzés/csere során ezért a következő szabályok betartására legyen különös figyelemmel:

Minden körülmények között tilos más szövetségi tagokkal megosztani az adott szövetségi tag jövőbeli piaci stratégiáját befolyásoló bizalmas adatokat, így például a következő adatokat:

- a szövetségi tag árazása (pl. tényleges árak, ár-összetevők, kedvezmények),
- költségek, a költségeket befolyásoló tényezők (pl. tényleges költségösszetevők, értékesítési adatok),
- tervezett vagy aktuálisan végrehajtott áremelések,
- alkalmazott szerződéses feltételek (pl. fizetési feltételek, futamidő),
- termékkínálat,
- marketing stratégia,
- vevők és egyedi vevőkre vonatkozó adatok,
- egyedi piaci részesedési adatok,
- üzleti stratégiára vonatkozó egyéb adatok (pl. termékportfólió változására vonatkozó tervek).

Ha a szövetségi tagok a szövetségi megbeszélésen ilyen adatokat osztanak meg egymással, akkor a megbeszélést azonnal be kell fejezni és a szövetségi tagoknak és a Szövetségnek is el kell határolódnia az elhangzottaktól: kifejezetten jelezni kell, hogy sem a tagok sem a Szövetség nem kíván ilyen jellegű adatokat megkapni. Az elhatárolódást az ülés jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

A szövetségi tagok közelmúltbeli adataira vonatkozó információk átadása is jogsértő lehet különösen akkor, ha egyedi, társasági szintű adatok cseréjére kerül sor. A szövetségi megbeszélések során nehéz mérlegelni, hogy mely közelmúltbeli adatok megosztás okozhat versenyjogi szempontból problémát, így a szövetségi megbeszélések során ajánlott, hogy a szövetségi tagok egyáltalán ne osszák meg egymással egyedi szövetségi tagokra vonatkozó adatokat.

A Szövetség keretében létrehozott információcsere szabályait a Szövetség statisztikai szabályzata tartalmazza, mely szabályzatot a Szövetség időről időre felülvizsgál a vonatkozó versenyjogi esetjogi gyakorlat türében. Amennyiben kétségek merülnek fel a Szövetség információgyűjtésével kapcsolatban, kérjük forduljon a Főtitkárhoz.

Tegye!

Példa: tiltott információcsere

A Szövetség ismerteti a tagok információszolgáltatása alapján összeállított előző féléves piaci tendenciákat. Ezt követően a szövetségi tagok között megbeszélés kezdődik egyes termékszegmensek várható piaci fejleményeiről. Ennek során több tag is közli, hogy hogyan teljesített az elmúlt negyedéves időszakban, és milyen lépéseket kíván tenni az adott piacszegmensben a jövőben.

Bármilyen, a tagok piaci stratégiájára vonatkozó adat megosztása szigorúan tilos. A Szövetség és a szövetségi ülésen résztvevő szövetségi tagok jogsértésben való részvétele akkor is megállapítható ilyen esetben, ha egy adott szövetségi tag nem osztott meg magáról stratégiai adatokat, csupán meghallgatta a többiek jövőbeli terveit. A versenyjog főszabálya a "hallgatás = beleegyezés". Ha a Szövetség és annak tagjai nem határolódnak el kifejezetten a szövetségi ülésen elhangzott jogsértő kijelentésektől, akkor ők maguk is a jogsértés részeseivé válnak.

- ✓ Gondoskodjon ról, hogy a Szövetség által készített piacelemzések és a tagokra vonatkozó statisztikák ismertetését követően ne alakuljon ki olyan beszélgetés a szövetségi ülésen, amely során a szövetségi tagok egyedi adataikat vagy jövőbeli magatartásukra vonatkozó terveiket megosztják egymással.

Ne tegye!

- × Szövetségi megbeszéléseken egyáltalán ne osszon meg a társaságára vonatkozó egyéni jövőbeli vagy közelmúltbeli adatokat.
- × Ne ossza meg az Ön által képviselt társaság jövőbeli magatartására vonatkozó terveket a többi szövetségi taggal.
- × A szövetségi tagok jövőbeli üzleti stratégiájára vonatkozó információkat akkor se beszéljenek meg szövetségi ülések keretében, ha azok egy része már ismert, pl. a sajtóból vagy konferenciákról.
- × A Szövetség ne hozzon döntést és a tagok ne állapodjanak meg arról, hogy valamilyen piaci anomáliára a szövetségi tagok a piaci magatartásukat érintő egységes fellépéssel reagálnak, pl. közös áremelést hajtanak végre, be- vagy kivezetnek egy terméket a piacra/piacról stb.

3. KOMMUNIKÁCIÓ

Még ha a Szövetség és tagjai teljes mértékben be is tartják a versenyjogi szabályokat, a szövetségi keretek között elhangzott szóbeli és írásbeli kommunikáció mást sugallhat. Egy teljesen jogszerű magatartás is gyanússá válhat a nem megfelelő szóhasználatból. Vigyázzon ezért, hogy hogyan fogalmazza meg az üzenetét, hogyan rögzíti a szövetségi üléseken elhangzottakat, és ha többféleképpen értelmezhető annak tartalma, akkor helyezze olyan megfelelő kontextusba, hogy a kommunikáció jogszerű jellege egyértelmű legyen külső fél (pl. hatóság) számára is.

A szövetségi jegyzőkönyvek, meghívók, a tagok és a Szövetség közti e-mailek, az üléseken előadott PowerPoint prezentációk különös odafigyelést igényelnek. Ezeknek a dokumentumoknak a számítógépről való törlése nem akadályozza meg, hogy visszakereshetők legyenek.

Ne tegye!

Lehetőleg kerülje az olyan megfogalmazásokat, amelyek versenyellenes magatartásra vagy szándéokra engednek következtetni, így például:

- × olyan megfogalmazások, amelyek jogszerűtlen magatartásra utalnak, pl. "semmisítse meg a dokumentumot elolvasás után";
- × olyan levelezések, amik arra utalnak, hogy a Szövetség befolyásolni szeretné a tagjai piaci magatartását;
- × a Szövetség vagy a tagok magatartásának jogszerűségét latolgató levelezések;
- × a szövetségi tagok magatartását nem kívánatosként leíró levelezések, amik pl. arra utalnak, hogy a tagok "elcsábítotják" egymás vevőit, vagy a tagok magatartása "etikátlan" vagy nem a piacnak megfelelő;
- × olyan megfogalmazások, amik helytelenül arra utalnak "iparági megállapodás" van érvényben;
- × olyan megfogalmazások, amelyek a versenyhatóság szemében könnyen értelmezhetők valamely súlyos jogsértés egyértelmű bizonyítékeként, pl: az árak/kedvezmények kialakítására, összehangolására ellenőrzésére; a piac stabilizálására; a piac megosztására/felosztására; „problémás” versenytársakra, konkurenciára, azok eltávolítására, bojkottjára; közös fellépésre, közös jövőbeli stratégiára stb. utaló kijelentések.